

МОДЕЛИ ПЕРИФРАСТИЧКОГ СУПЕРЛАТИВА СА АФИРМАТИВНИМ УНИВЕРЗАЛНИМ КВАНТИФИКАТОРИМА У ЕНГЛЕСКОМ ЈЕЗИКУ²

Рад је посвећен моделима перифрастичког суперлатива са општим заменицама и заменичким прилозима универзалне квантификације у енглеском језику. Англистика тек мимогред спомиње конструкције које уз компаратив у поредбеници имају заменице универзалне квантификације и тада се њиховој анализи приступа из формално-генеративне перспективе. Такви радови, имајући у виду да се без изузетка служе хипотетичким примерима, нису изнедрили опис свих структура које се у енглеском језику јављају. Овај рад за задатак има да издвоји и опише афирмативне лексичко-синтаксичке моделе перифрастичког суперлатива док се негативни остављају за нека будућа испитивања. Задатак се може реализовати само помоћу богатог језичког материјала те ће се као основна метода користити корпусна анализа.

Кључне речи: перифрастички суперлатив, општа заменица, универзални квантификатор, синтакса, семантика

Уводне напомене

Као инспирација за овај рад послужио је опис структурних модела перифрастичког суперлатива у српском језику. Србистика је радовима М. Ковачевића (2003) и Ј. Јосијевић (2015) добила исцрпни опис структурних образаца реченичних конструкција које имају суперлативно значење. Имајући у виду да су механизми на којима почива могућност изражавања суперлативности у конструкцијама овог типа универзални логички (БОБАЉИК 2012: 64; УЛТАН 1972: 123), а да при том енглески језик располаже идентичним језичким средствима (има и афирмативне

¹ jelenajosijevic@yahoo.com

² Рад је урађен у оквиру пројекта 178014: *Динамика структура савременог српског језика*, који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

и негативне универзалне квантификаторе и безличне егзистенцијалне реченице), може се претпоставити да су уколико других синтаксичких ограничења нема, сличне конструкције могуће и у енглеском језику. У досадашњој англистичкој литератури, а када су конструкције овог типа у питању, недостаје дескриптивна компонента. Ових структура тек миогред се дотичу истраживачи генеративно формалне оријентације од чијих анализа се и не може очекивати да ће изнедрити опис реченичних структура којима се изражава суперлативно значење имајући у виду да се у анализама позивају искључиво на хипотетичке примере. Ова анализа за задатак има издвајање и описивање модела афирмативне суперлативности у енглеском језику док се модели негативне суперлативности остављају за нека будућа испитивања. На основу богатог језичког материја из електронског корпуса *COCA (Corpus of Contemporary American English)* у овој анализи биће издвојени и дефинисани модели афирмативне суперлативности у савременом енглеском језику што представља тек први корак у дефинисању модела перифрастичког суперлатива афирмативне суперлативности.

Након краћег прегледа досадашње литературе у раду је посебно поглавље посвећено методологији анализе и опису изабраног електронског корпуса. Након тога, представљени су резултати до којих се дошло корпусном анализом. Дати су структурни обрасци реченичних конструкција које су забележене у корпусу, а из којих су изведени модели афирмативне суперлативности у енглеском језику.

1. Преглед литературе

У србистичкој (сербокроатистичкој) граматичкој литератури (БАРИЋ и др. 1979; БРАБЕЦ и др. 1947; МРАЗОВИЋ, ВУКАДИНОВИЋ 2009; КЛАЈН 2003; СИЛИЋ, ПРАЊКОВИЋ 2005; СИМИЋ 2002; СТАНОЈЧИЋ, ПОПОВИЋ 1997; СТЕВАНОВИЋ 1979; СТЕВОВИЋ 1960) описана је синтетичка компарација придева и прилога, а ретко се помиње и могућност, а често и нужност, употребе перифрастичке (аналитичке, описне) компарације. Први је овом проблему озбиљно приступио М. Ковачевић (2001) који уз критички осврт на дотадашњу оскудну литературу хрватских лингвиста (БАБИЋ и др. 1991: 637–638; КОДРИЋ 1997: 21; МАРЕТИЋ 1963: 220; ТЕЖАК 1991: 156–157) први пут бележи и описује могуће каузалне моделе перифрастичког компаратива и суперлатива у српском књижевном језику. Једини тип перифрастичког суперлатива који се спомиње у литератури пре М. Ковачевића (2003) је основни модел перифрастичког суперлатива, а структурно се може представити као:

НАЈВИШЕ/НАЈМАЊЕ + ПОЗИТИВ ПРИДЕВА/ПРИЛОГА

Данас су у србистичкој литератури описани и други модели перифрастичког суперлатива. Ј. Јосијевић (2015) их класификује према П. Пиперовој (2002: 71) подели на афирмативну и негативну (лексичко-синтаксичку) суперлативност и та подела усвојена је и у овом раду.

Издвојена су три модела афирмативне суперлативности:

КОМПАРАТИВ ПРИДЕВА/ПРИЛОГА + ОД + ГЕНИТИВ ОПШТЕ ЗАМЕНИЦЕ:

Она ми је важнија од свега[→најважнија]. Он то зна боље од било кога[→најбоље]. (КОВАЧЕВИЋ 2003: 43)

КОМПАРАТИВ ПРИДЕВА/ПРИЛОГА + НЕГО + ОПШТА ЗАМЕНИЦА:

Њега више него ишта[→највише] боли смијех. Он то може урадити лакше него ма/било ко други [→најлакше] (КОВАЧЕВИЋ 2003: 43)

КОМПАРАТИВ ПРИДЕВА/ПРИЛОГА + НЕГО + МЕСНИ/ВРЕМЕНСКИ ЗАМЕНИЧКИ ПРИЛОГ с префиксом *и-* или партикулама *ма* и *било*:

У нас има више него игдје[→највише] дијалеката. Сада сам желио службу више него било кад[→највише]. (КОВАЧЕВИЋ 2003: 44)

Сва три модела садрже у својој структури општу заменицу или општи заменички месни/временски прилог који имају функцију потврдног универзалног квантификатора. Сви модели добијају вредност суперлатива по истом принципу. Суперлативно значење потиче од тврдње да један од чланова неког скупа поседује одређену особину у већој мери но остали појмови који припадају том скупу. Та свеукупност изражена је општим заменицама или општим заменичким прилозима универзалне квантификације (ЈОСИЈЕВИЋ 2015: 323). Како су код модела афирмативне суперлативности за суперлативно значење биле заслужне опште заменице универзалне квантификације тако код модела негативне суперлативности ту улогу преузимају одрични квантификатори – одричне заменице и одрични заменички прилози. П. Пипер (2002: 71) наводи да се у оквиру негативне суперлативности могу издвојити два типа: *суперлативност негирања вишег* и *суперлативност негиране једнакости*, а ову поделу у класификацији појединачних модела перифрастичког суперлатива усваја и Ј. Јосијевић (2015) у свом раду. Пошто су предмет овог рада структурни модели са афирмативним универзалним квантификаторима, модели негативне суперлативности овде неће бити представљени јер би такав један приказ превазилазио и оквире и циљеве овог рада.

За разлику од србистике, англистика и даље нема адекватан опис структура којима се перифрастички може изразити суперлативно значење. Граматичка литература (ПОУТСМА 1904: 283; ЗЕНДВОРТ, ВАН ЕК 1975: 258; СВОН 1980: 428; КВИРК и др.1985: 316; АШЕР 1994: 5103; ФАУ-

ЛЕР 1996: 157; БАЈБЕР и др. 1999: 188; ИСТВУД 2002: 196; ЛИЧ, СВАРТ-ВИК 2002: 274; КАРТЕР, МЕКАРТИ 2006: 347) помиње само основни перифрастички модел суперлатива (*most* + позитив придева/прилога). Друге могућности изражавања суперлативног значења конструкцијама које у свом саставу немају морфолошки суперлатив овде се и не помињу. С друге стране, изучавања енглеског језика у оквиру формално-генеративне теоријске струје доносе мали помак. Аутори формално-генеративне оријентације (ШВАРЦШИЛД, ВИЛКИНСОН 2001; КРАСИКОВА 2008; ГАЈЕВСКИ 2009; БЕК 2010; ЛАСИТЕР 2010; АЛОНИ, РОЕЛОФСЕН 2011; БОБАЉИК 2012; АЛРЕНГА, КЕНЕДИ 2013; ДЈАЛАЛИ 2013) анализирају реченичне структуре у којима се уз компаратив придева јављају и заменице универзалне квантификације. Њихов основни циљ је да овај тип реченичних структура уклопе у дотадашње генеративне синтаксичке и семантичке теорије о компаративним конструкцијама. Све анализе вршене су на хипотетичким примерима, неретко идентичним, те правог покушаја да се све варијанте реализације перифрастичког суперлатива опишу није ни било. Од посебног значаја за овај рад је и чињеница да се у овом контексту уопште не помињу заменички прилози универзалне квантификације. Другим речима, англистика није препознала њихову улогу у реченичним конструкцијама које садрже морфолошки компаратив, а имају суперлативно значење. Имајући у виду да је изражавање суперлативног значења реченичним структурама које уз компаратив придева имају у поредбеници и универзални квантификатор универзално језичко својство (БОБАЉИК 2012: 64), и заправо најчешћи вид изражавања суперлативности у језицима света (БОБАЉИК 2012: 64; УЛТАН 1972: 123), посебно код оних језика који немају синтетичку компарацију, може се претпоставити и могућност реализације истих структура у енглеском језику посебно ако се у обзир узме да енглески језик располаже свим неопходним језичким средствима (има заменичке прилоге универзалне квантификације). Попис ових структура не само да доприноси опису енглеског језика за који смо детаљним прегледом литературе установили да је у овом аспекту непотпун, већ овако дефинисане структуре могу послужити као основа и истраживачима формално-лингвистичке теоријске оријентације чије је интересовање за компаративне конструкције последње деценије у наглом порасту.

2. О методологији анализе

У анализи се као метода користи корпусна анализа. За овај рад изабран је електронски корпус *COCA* (*Corpus of Contemporary American English*). Пошто нема разлога за претпоставку да међу варијететима постоје било

какве разлике у погледу перифрастичких модела суперлатива, одабрано је софтверско решење за амерички варијетет из неколико разлога. Први је величина самог корпуса. *COCA* (Корпус савременог америчког енглеског) садржи преко 450 милиона речи док *BNC* (Британски национални корпус) има око сто милиона. Имајући у виду бројност структура којима се може изразити суперлативно значење као и богатство универзалних квантификатора којима енглески језик располаже обим корпуса може бити од пресудног значаја јер је за дефинисање структура неопходан и адекватан број релевантних примера. Једино ове два корпуса су и долазила у обзир будући да су то једини већи балансирани корпуси који су јавно доступни. Само уколико се укаже нужност да се корпусна претрага додатно прошири користиће се и електронски корпус *GloWbe* (*Corpus of Global Web-Based English*) који са скоро две милијарде речи представља највећу базу језичког материјала енглеског језика. Ова корпора није изабрана као примарни корпус зато што су текстови прикупљени са интернет страница и блогова те језички материјал није баш репрезентативан у контексту испитивања књижевног језика.

3. Модел афирмативне суперлативности у енглеском језику

У овом поглављу рада представљени су резултати корпусне анализе. Из практичних разлога посебно ће се посматрати конструкције са заменицама и заменичким прилозима. Пре него што се приступи анализи у корпусу забележених структурних модела, мора се скренути пажња на један вид термилошке неусаглашености која постоји у србистици и англистици. Наиме, србистика под термином *заменице* подразумева и именичке и придевске заменице док се у англистици овај термин користи само за оне речи које би одговарале српским именичким заменицама. Придевске заменице, са друге стране, у англистичкој литератури најчешће се називају *детерминаторима*. Другим речима, србистичком појму заменице универзалне квантификације у англистици је еквивалентан појам заменице и детерминатори универзалне квантификације, те ће овде заједно бити представљени модели са заменицама и са детерминаторима. Други разлог да заменице и детерминатори универзалне квантификације буду заједно посматрани односио би се на њихову обличку подударност у енглеском језику. На пример, *all* и *any* у енглеском могу бити и заменице (*all of my friends, any of my friends*) и детерминатори (*all other friends, any other friend*).

На основу примера из корпуса могу се дефинисати следећи структурни обрасци са заменицама и детерминаторима универзалне квантификације:

1. Компаратив П/П + *than everyone (else)*:

I had to be funnier, smarter than everyone else[-→funniest, smartest]. I've been way shorter than everyone[-→shortest]. He's better than everyoneelse[-→best]. We weren't smarter than everyoneelse[-→smartest]in the room. It was easy to establish dominance when you were bigger than everyoneelse[-→biggest]. (COCA)

2. Компаратив П/П + *than everybody (else)*:

He's probably smarter than everybody[-→smartest one] sitting in this room. And who is angrier than everybodyelse[-→angriest]? You're younger than everybody else[-→youngest], I forgot that. Magic may be bigger than everybody[-→biggest] on our team. It always made Alvic sound more alive than everybodyelse[-→most alive]. (COCA)

3. Компаратив П/П + *than everything (else)*:

It's higher than everything[-→highest thing] we have. [...] those last bluffs lower and steeper than everything[-→lowest and steepest among the bluff] before. This campaign was more important than everything[most important]. Magic is stronger than trust, stronger than everything[-→strongest]. He knew it was bigger than everything[-→biggest]. (COCA)

4. Компаратив П/П + *than all of NP*:

His mind is sharper than all of ours [-→His mind is the sharpest]. [...] the woman on the deck was prettier than all[-→prettiest]. More imprecise than all[-→most imprecise]of these, however, were the scars of our fathers. This one's more emotional than all of the previous books[-→most emotional of all the books]. [...] and much more intellectual than all of the other jazz[-→most intellectual of all the jazz]that I had heard before that. (COCA)

5. Компаратив П/П + *than all (other) NP*:

The RSpan test was considered more taxing than all other[-→most taxing among the]tests. Dinosaurs were much more massive than all the other forms[-→most massive of all forms]. The sense of sight was considered more excellent than all[-→most excellent of all]the other senses. The trackball was considerably more accurate than all other[-→most accurate among]devices. I'm better than all[-→best of all]her ex-boyfriends. (COCA)

У енглеском језику постоји још једна заменица/детерминатор универзалне квантификације (*each*) чије је присуство у моделима афирмативне суперлативности у овом раду тестирано. У корпусу је испитано присуство конструкција: компаратив П/П + *than each of NP* и компаратив П/П + *than each NP*. Међутим, у корпусу *COCA* није забележен довољан број примера. Због тога се указала нужност да се испита присуство ових структура у корпусу *GloWbe*. Тек је анализа овог корпуса пружила могућност да се дефинишу још два структурна обрасца:

6. Компаратив П/П + *than each of NP*:

This new section will be significantly larger than each of the current feature

sections[largest among feature sections]. Cell means of this group is greater than each of the remaining[→greatest of all] cell means. (COCA) The district of Glasgow therefore is larger than each of the other regions[→the largest among the districts]. Whenever she sees a groom who is more rich than each of the previous ones[→the richest in comparison to previous ones] [...]. Bardet proved to be stronger than each of[→the strongest among] his companions. (GloWbe)

7. Компаратив П/П + *than each NP*:

iPhone 5 is taller than each iPhone[→the tallest in comparison to iPhones] before it. Entire system is more important than each part[→the most important in comparison to its parts]. That foreign worker was found to be more qualified than each U.S. worker[→most qualified in comparison to U.S. workers]who applied for the job opportunity. The combination of flavours is more wonderful than each separate ingredient alone[→most wonderful in comparison to separate ingredients alone]. (GloWbe)

Ове структуре су одвојене од осталих модела са заменицама и детерминаторима универзалне квантификације не само зато што је за њихово дефинисање било неопходно користити корпус *GloWbe* већ зато што недовољан број примера сугерише да су далеко ређе у употреби у односу на остале структуре.

Поред универзалних квантификатора, у конструкцијама афирмативне суперлативности у енглеском језику употребљавају се и детерминатор *any*, њиме творене заменице (*anyone*, *anybody* и *anything*) и заменица/детерминатор *either* који се традиционално сврставају у егзистенцијалне квантификаторе. Међутим, има случајева где ове заменице/детерминатори имају универзалну интерпретацију тј. имају вредност универзалних квантификатора. Модели перифрастичког суперлатива представљали би један од тих случајева те се у овом контексту о њима може говорити као о универзалним квантификаторима. Другим речима, у литератури је већ уочено да егзистенцијални квантификатори у поредбеницама које следе компаративу имају универзалну интерпретацију (ШВАРЦШИЛД, ВИЛКИНСОН 1999; ЦЕПТЕР 2003). На основу анализе корпуса могу се дефинисати следећи структурни обрасци са егзистенцијалним квантификаторима универзалне квантификације:

8. Компаратив П/П + *than anyone (else)*:

He was more man than she was used to handling – older and bigger and more dangerous than anyone else[→oldest and biggest and most dangerous]in her past. She thought he was more fun than anyone else[→most fun]. And the cynic realizes at last that he is more naive than anyone else[→most naive]here. She looked more exasperated than anyone[→most exasperated person] I'd ever seen. I'm more mature than anyone[→most mature] here. (COCA)

9. Компаратив П/П + *than anybody (else)*:

He works harder than anybody[→hardest of all people]I know. He was more responsible than anybody else[→most responsible]. He was so much more precise than anybody[→most precise person]who'd ever come before. [...] she was so much messier than anybody[→messiest person]I have ever known. [...] all we're trying to do is to sell stuff cheaper than anybody else[→cheapest]. (COCA)

10. Компаратив П/П + *than anything (else)*:

The routefinding was more complex than anything[→most complex thing]I'd ever encountered. They're more committed than anything[→most committed people]I've ever seen. [...] she smelled tastier than anything else[→tastiest] within a mile. [...] furnishings here were far grandier than anything[→grandest]. It's more annoying than anything else[→most annoying]. (COCA)

11. Компаратив П/П + *than any of NP*:

This is more opaque and more diverse and more global than any[→most opaque and most diverse and most global] of these former difficulties. Alexandra was stronger and more experienced than any[→strongest and most experienced] of the other withces. Vestara seemed more shocked than any[→most shocked] of them. He was gentle, much gentler than any[→gentlest]of his siblings. But I think he knows that better than any[→best]of us. (COCA)

12. Компаратив П/П + *than either of NP*:

She is stabler than either of her sisters[→stablest among the sisters]. Because he was better-looking than either of us[→best-looking among us]. Still, there is a third possibility that is more fundamental than either of the first two[→most fundamental among the three]. Senator Burns' privatization bill is more subtle than either of the above[→among the three]. The walk is clearly more useful than either of those things[→most useful of the three things]. (COCA)

13. Компаратив П/П + *than any (other) NP*:

It's better than any other[→best]barbecue I have ever had. Nuclear power is safer than any other large-scale power source [safest of all large-scale power sources]. Yeah, it's bigger than any[→biggest]Broadway theater we've ever been to. They are more comfortable than any jacket[→most comfortable jackets]you will ever own. She's more powerful than any[→most powerful]talk show host on television. (COCA)

14. Компаратив П/П + *than either NP*:

I'm clearly much bolder than either Santorum or Romney[→boldest of the three men]. He was shorter than either Peter or Harry[→shortest of the three men]. He was smarter than either of us[→smartest among us]. She was older than Max or me[→oldest among three of us]. It's a lot hillier than either Charolotte or Columbia[hilliest of the three places]. (COCA)

На основу издвојених и овако дефинисаних структура којима су обухваћене све заменице и детерминатори универзалне квантификације, укључујући и оне који у овом конкретном случају имају универзалну интерпретацију, у енглеском језику може се дефинисати и први структурни модел перифрастичког суперлатива (афирмативне суперлативности) у енглеском језику:

КОМПАРАТИВ ПРИДЕВА/ПРИЛОГА + *THAN* + АФИРМАТИВНА ЗАМЕНИЦА/ДЕТЕРМИНАТОР УНИВЕРЗАЛНЕ КВАНТИФИКАЦИЈЕ.

У српском књижевном језику установљено је и постојање модела афирмативне суперлативности са заменичким прилозима универзалне квантификације. Англистичка литература до сада није препознала улогу прилога универзалне квантификације у реченичним конструкцијама са суперлативним значењем. У корпусу *COCA* уочена су три типа реченичних структура:

1. Компаратив П/П + *anywhere (else)*:

The rate is higher than anywhere else in the world [→The rate is the highest in the world]. The cost of cigarettes is higher than anywhere else in the state [→The cost of cigarettes is the highest in the state]. Our health care industry is so much more expensive than anywhere else in the world. [→Our health care industry is the most expensive in the world]. You could still find properties that were much more affordable than anywhere else [→You could still find properties that were most affordable]. (COCA)

2. Компаратив П/П + *elsewhere*:

New immigrants may prefer working in enclaves if wages are higher than elsewhere [→New immigrants may prefer working in enclaves if wages were highest]. The costs of living and doing business in New Hampshire are lower than elsewhere in the region [→The costs of living and doing business in New Hampshire are the lowest in the region]. At least one survey shows that customer confidence in New England is lower than elsewhere in the country [→At least one survey shows that customer confidence in New England is the lowest in the country]. (COCA)

3. Компаратив П/П + *ever*:

Since its harder than ever to find work [→Now, it is hardest to find work]. And the farm's organic tradition is stronger than ever [→Now, the farm's organic tradition in the strongest]. It is easier than ever [→Now, it is the easiest]. Everything is changing faster than ever [→Everything is changing fastest now]. She admits that she's happier than ever [→she admits that she is the happiest now]. (COCA)

Као што се може видети из модела, у енглеском језику се уз компаратив придева и прилога употребљава заменички месни прилог *anywhere* у поредбеници што структури даје значење суперлатива. Месни прилог

anywhere у енглеском језику има и синоним *elsewhere* који се такође користи у овом реченичном контексту. Примери су показали и да се временски прилог *ever* такође употребљава у овом контексту као универзални квантификатор. Један од разлога зашто је улога прилога у изражавању суперлативног значења остала неопажена може бити и тај што су заправо сва три прилога изворно егзистенцијални, а универзалну интерпретацију имају у овом контексту, као што је био случај са заменицама и детерминаторима. На основу издвојених реченичних структура може се дефинисати и други структурни модел перифрастичког суперлатива (афирмативне суперлативности) у енглеском језику:

КОМПАРАТИВ ПРИДЕВА/ПРИЛОГА + *THAN* + МЕСНИ/ВРЕМЕНСКИ ПРИЛОГ УНИВЕРЗАЛНЕ КВАНТИФИКАЦИЈЕ.

Наспрам три модела афирмативне суперлативности који су издвојени и дефинисани у србистичкој литератури дефинисана су два модела у енглеском језику. И један и други језик творе перифрастички суперлатив уз помоћ заменица/детерминатора и месних/временских прилога универзалне квантификације. Међутим, поредбенице са заменицама/детерминаторима се у српском језику уз компаратив јављају у две варијанте: као *од* и као *него* конструкције те варијантност модела перифрастичког суперлатива са заменицама/детерминаторима почива на овој двојакој могућности увођења поредбеног појма. С друге стране, у енглеском језику се уз компаратив поредбенице изражавају само *that* конструкцијама те на место два модела у српском долази један у енглеском. Када се у српском језику у поредбеници употребљава месни/временски прилог тада се користе искључиво *него* конструкције, двојбе нема, па једном моделу у српском језику одговара један у енглеском. Овим се исцрпљује опис забележених модела, и структура које обухватају, а које су забележене овом корпусном анализом.

Закључна разматрања

У раду су издвојене реченичне структуре које уз морфолошки, али и перифрастички компаратив, у поредбеници имају заменице/детерминаторе и месне/временске прилоге универзалне квантификације, што структурама даје значење суперлатива. На основу издвојених реченичних структура дефинисана су два модела перифрастичког суперлатива (афирмативне суперлативности) у енглеском језику. Значај описа ових модела почива на чињеници да су они узелни и да се могу сматрати граматикализованим имајући у виду да се могу свести на прилично једноставне структурне схеме на основу којих је могуће творити теоријски

неограничен број нових примера. Рад у том смислу пружа допринос садашњем граматичком опису енглеског језика.

Поред афирмативне суперлативности, у србистичкој литератури забележени су и модели негативне суперлативности који почивају на одричним универзалним квантификаторима и одричним егзистенцијалним безличним реченицама. Улога оваквих структура у изражавању суперлативног значења у англистичкој литератури није препозната, а њихов опис је неопходан да би се стекао комплетан увид у моделе перифрастичког суперлатива у енглеском језику. Тај задатак остављамо за неку од будућих корпусних анализа.

Цитирана литература

- АЛОНИ, РОЕЛОФСЕН 2011: Aloni Maria and Floris Roelofsen. Indefinites in comparatives. In: N. Ashton, A. Chereches and D. Lutz (eds.), *Proceedings of SALT*, 21 (2011): pg. 19–38.
- АЛРЕНГА, КЕНЕДИ 2013: Alrenga, Peter and Christopher Kennedy. No More Shall We Part: Quantifiers in English Comparatives. *Natural Language Semantics*, 22 (2013): pg. 1–53.
- АШЕР 1994: Asher, Ron E. *The Encyclopedia of Language and Linguistics*. Oxford: Pergamon Press, 1994.
- БАБИЋ и др. 1991: Babić, Stjepan, Dalibor Brozović, Milan Moguš, Slavko Pavešić, Ivo Škarić i Stjepko Težak. *Povjesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književno jezika. Nacrt za gramatiku*. Zagreb: HAZU, Globus, 1991.
- БАЈБЕР и др. 2002: Biber, Douglas, Susan Conrad and Geoffrey Leech. *Longman Student Grammar of Spoken and Written English*. Harlow: Pearson Education Limited, 2002.
- БАРИЋ и др. 1997: Barić, Eugenija, Mijo Lončarić, Dragica Malić, Slavko Pavešić, Mirko Peti, Vesna Zečević i Marija Znika. *Hrvatska gramatika*. Zagreb: Školska knjiga, 1997.
- БЕК 2010: Beck, Sigrid. Quantifiers in than-clauses. *Semantics and Pragmatics*, 3 (2010): pg. 1–72.
- БОБАЉИК 2012: Bobaljik, Jonhan David. *Universals in comparative morphology: suppletion, superlatives and the structure of words*. Boston: MIT Press, 2012.
- БРАБЕЦ и др. 1947: Brabec, Ivan, Mate Hraste i Stevan Živković. *Gramatika hrvatskosrpskog jezika*. Zagreb: Školska knjiga, 1947.
- ГАЈЕВСКИ 2009: Gajewski, Jon. More on quantifiers in comparative clauses. In: T. Friedman and S. Ito (eds.), *Proceedings of Semantics and Linguistic Theory (SALT)*, 18 (2009): pg. 340–357.

- ДЈАЛАЛИ 2013: Djalali, Alex. Gradability and the Logic of Adjectival Comparatives. <http://web.stanford.edu/~djalali/documents/handouts/djalali-cusp2013-handout.pdf>. 25.03.2015.
- ЗЕНДВОУРТ, ВАН ЕК 1975: Zandvoort, Reinard Willem and Jan Ate Van Ek. *A Handbook of English Grammar*. London: Longman, 1975.
- ИСТВУД 2002: Eastwod, John. *Oxford Guide to English Grammar*. Oxford: Oxford University Press, 2002.
- ЈОСИЈЕВИЋ 2015: Јосијевић, Јелена. Модели перифрастичког суперлатива у српском књижевном језику. *Philologia Mediana*, бр. 7 (2015): стр. 319–331.
- КАРТЕР, МЕКАРТИ 2006: Carter, Ronald and Michael McCarthy. *Cambridge grammar of English: A comprehensive guide*. Cambridge: Cambridge University Press, 2006.
- КВИРК и др. 1985: Quirk, Randolph, Sidney Greenbaum, Geoffrey Leech and Jan Svartvik. *A Comprehensive Grammar of the English Language*. London/New York: Longman, 1985.
- КЛАЈН 2003: Клајн, Иван. *Творба речи у савременом српском језику*, Први део: *Слагање и префиксација*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, Матица српска, Институт за српски језик САНУ, 2003.
- КОВАЧЕВИЋ 2003: Ковачевић, Милош. Перифрастичка компарација у српском књижевном језику. У: М. Ковачевић, *Граматичке и стилистичке теме*. Бања Лука: Књижевна задруга, 2003.
- КОРДИЋ 1997: Kordić, Snježana. *Serbo-Croatian*. Munich – Newcastle: LINCOM Europa, 1997.
- КРАСИКОВА 2008: Krasikova, Sveta. Quantifiers in Comparatives. In: A. Grøn (ed.), *Proceedings of Sinn and Bedeutung*, 12 (2008): pg. 337–352.
- ЛАСИТЕР 2010: Lassiter, Daniel. Explaining the restriction on the scope of the comparative operator. *Working papers in Linguistics*, 16(1) (2010): pg. 117–126.
- ЛИЧ, СВАРТВИК 2002: Leech, Geoffrey and Jan Svartvik. *A Communicative Grammar of English*. New York: Routledge, 2002.
- МАРЕТИЋ 1963: Maretić, Томо. *Gramatika hrvatskoga ili srpskoga književnog jezika*. Zagreb: Matica hrvatska, 1963.
- МРАЗОВИЋ, ВУКАДИНОВИЋ 1990: Мразовић, Павица и Зора Вукадиновић. *Граматика српскохрватског језика за странце*. Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1990.
- ПИПЕР 2002: Пипер, Предраг. Степеновање у граматици и речнику. *Зборник Матице српске за славистику*, бр. 61 (2002): стр. 59–78.
- ПОУТСМА 1904: Poutsma, Hendrick. *A Grammar of Late Modern English: for the use of continental especially Dutch, students*. Groningen: P. Noordhoff, 1904.

- РАГУЖ 1997: Raguž, Dragutin. *Praktična hrvatska gramatika*. Zagreb: Medicinska naklada, 1997.
- СВОН 1980: Swan, Michael. *Practical English Usage*. Oxford: Oxford University Press, 1980.
- СИЛИЋ, ПРАЊКОВИЋ 2005: Silić, Josip i Ivo Pranjković. *Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka sveučilišta*. Zagreb: Školska knjiga, 2005.
- СИМИЋ 2002: Симић, Радоје. *Српска граматика I*. Београд: Јасен, 2002: стр. 45–149.
- СТАНОЈЧИЋ, ПОПОВИЋ 1997: Станојчић, Живојин и Љубомир Поповић. *Грамматика српског језика, уџбеник за 1., 2., 3. и 4. разред средње школе*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997.
- СТЕВАНОВИЋ 1979: Стевановић, Михаило. *Савремени српскохрватски I (граматички системи и књижевнोजезичка норма)*. Београд: Научна књига, 1979.
- СТЕВОВИЋ 1960: Стевовић, Игрутин. *Функционална граматика српскохрватског језика: приручник за наставнике*. Београд: Завод за издавање уџбеника, 1960.
- ТЕЖАК 1991: Težak, Stjepko. *Analitička i sintetička komparacija pridjeva. Hrvatski naš svagda(š)nji*. Zagreb: Školske novine, 1991.
- УЛТАН 1972: Ultan, Russel. Some Features of Basic Comparative Constructions. *Working Papers on Language Universals*, 9 (1972): pg. 117–162.
- ФАУЛЕР 1996: Fowler, Henry Watson. *A Dictionary of Modern English Usage*. Oxford: Oxford University Press, 1996.
- ЦЕПТЕР 2003: Zepter, Alex. How to be Universal when you are Existential: Negative Polarity Items in the Comparative: Entailment along a Scale. *Journal of Semantics*, 20 (2003): pg. 193–237.
- ШВАРЦШИЛД, ВИЛКИНСОН 2002: Schwarzschild, Roger and Karina Willkinson. Quantifiers in Comparatives: A Semantics of Degree Based on Intervals. *Natural Language Semantics*, 10/1 (2002): pg. 1–41.

Извори

- СОСА: Davis, Mark. *The Corpus of Contemporary American English: 450 million words, 1900 – present* (2008). <http://corpus.byu.edu/coca/>. 12.10.2015.
- GLOWBE: Davis, Mark. *Corpus of Global Web-Based English: 1.9 billion words from speakers in 20 countries*(2013). <http://corpus.byu.edu/glowbe/>. 12.10.2015.

Jelena M. Josijević

PERIPHRASTIC SUPERLATIVE MODELS WITH
AFFIRMATIVE UNIVERSAL QUANTIFIERS
IN ENGLISH LANGUAGE

The paper analyzes the models of periphrastic superlative which include indefinite pronouns/determiners and adverbs with universal interpretation in English. The linguistic literature on the English language deals with sentential structures which consist of comparative constructions and universal quantifiers indirectly. Namely, all the analyses in Anglo-American literature are conducted from the formally-generative perspective. Such analyses always use hypothetical examples and are thus unable to provide a full description of all structures which occur in English language. This paper aims to find, define and describe all affirmative lexical-semantic models of the periphrastic superlative while the negative ones should be examined in the future. This goal can be achieved only through extensive corpus analysis. An electronic corpora *COCA* is chosen for the analysis since it is the biggest electronic data base of the English language material publicly available. Taking into consideration that there is no reason for American and British English to differ in this aspect, the results obtained through this analysis are applicable to both varieties.

Key words: periphrastic superlative, indefinite pronoun, universal quantifier, syntax, semantics